

Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἔβαλε τὸ τηγάνιον εἰς τὴν φωτιά, ἔλαβεν ὀλίγον βούτυρον εἰς τὴν ἄκραν τοῦ μαχαιρίου καὶ τὸ ἔβριψεν εἰς τὸ τηγάνιον, ὅπου ἀμέσως ἀνέλυσε.

— Καλὰ μυρίζει, εἶπεν ὁ Ματτίας, ὅστις εἶχε τὴν μύτην του ἐπάνω τῆς φωτίας, μὴ φοβούμενος μήπως καῖ.

Τὸ βούτυρον ἤρχισε νὰ συρίζη.

— Τραγουδεῖ, ἐφώναξεν ὁ Ματτίας. ὦ! πρέπει νὰ τὸ συνοδεύσω.

Κατὰ τὸν Ματτίαν τὰ πάντα ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἐν μουσικῇ. Ἐλαβεν ἐπομένως τὸ βιολίον του, καὶ ἠσύχως καὶ υποκόφως ἤρχισε νὰ παίξῃ τινὰς τόνους συμφωνοῦντας πρὸς τὸν κρότον ὃν ἀπετέλει τὸ τηγάνιον. Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐξεκαοδίσθη.

Ἄλλ' ἡ στιγμή ἦτον πολὺ ἐπίσημος, καὶ δὲν ἐπεδέχτο τοιαύτην ἄκαιρον εὐθυμίαν. Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐβύθισε τὴν ξυλοκουτάλαν εἰς τὴν πινακάν, καὶ ἀνελήσασα μέρος τῆς ζύμης, τὴν χύνει εἰς τὸ τηγάνιον· πίπτει δὲ ἡ ζύμη, διαιρουμένη εἰς μικρὰ λευκὰ νήματα, καὶ τὸ βούτυρον, ἀποσυρόμενον ἐμπρὸς τοῦ λευκοῦ τούτου κατακλυσμοῦ, τὸν περιβάλλει κύκλω διὰ ξανθῆς παρυφῆς.

Καὶ ἐγὼ τότε κλίνω ἐμπρὸς. Ἡ μάνα Βαρβερίνα κτυπᾷ τὴν λαβίδα τοῦ τηγανίου, καὶ ἔπειτα δι' ἑνὸς κινήματος τῆς χειρὸς τινάσσει ἐπάνω τὸν τηγανίτην. Τοῦτο ἐτρόμαξε τὸν Ματτίαν· ἀλλὰ τίποτε τρομερὸν εἰς αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε· διότι ἀφοῦ ὀλίγον περιηγήθη πετακτὸς εἰς τὴν ἐστίαν, ὁ τηγανίτης ἔπεσε πάλιν εἰς τὸ τηγάνιον, ἀλλ' ἄνω κάτω, δεικνύων τὴν ἤδη χρωματισθεῖσαν ἐπιφάνειάν του.

Μόλις προσθάνω νὰ πάρω ἐν πινακίον, καὶ ἀμέσως εἰς αὐτὸ εἶναι ὁ τηγανίτης.

Τὸν ἐπῆρα διὰ τὸν Ματτίαν, ὅστις καίει τοὺς δακτύλους, τὰ χεῖλη, τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν λάρυγγά του. Τί τὸν μέλει; Ποῦ ἐνθυμεῖται καύματα;

— Τί καλὸν εἶναι! λέγει, ἔχων πλήρες τὸ στόμα.

Ἐπειτα ἡ ἐδική μου σειρά νὰ τείνω τὸ πινακίον μου καὶ νὰ καῶ. Ἄλλ' ὡς τὸν Ματτίαν, οὐτ' ἐγὼ φροντίζω διὰ καύματα.

Τρίτος τηγανίτης εἶναι ἕτοιμος καὶ ὁ Ματτίας ἐκτείνει τὴν χεῖρα· ἀλλ' ὁ Κάπης ἰσχυρῶς γαυγίζει· ζητεῖ καὶ αὐτὸς τὴν μερίδα του· καὶ ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι δίκαιον, ὁ Ματτίας τῷ δίδει τὸν τηγανίτην, ἂν καὶ τοῦτο σκανδαλίζει τὴν μάναν Βαρβερίναν, συμμεριζομένην τὴν τοὺς ἀγορῆτας χαρακτηρίζουσιν ἀδιαφορίαν πρὸς τὰ ζῶα, καὶ μὴ ἐννοοῦσαν πῶς νὰ δίδῃ τις εἰς σκύλον τροφήν προσδιωρισμένην «διὰ χριστιανόν». Ἄλλὰ διὰ νὰ τὴν κραύνη, τῇ ἐξηγῶ ὅτι ὁ Κάπης εἶναι πεπαιδευμένος, καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκέρδησεν ἐν μέρος τῆς ἀγγελάδος· ἔπειτα δὲ εἶναι καὶ σύντροφός μας· πρέπει ἐπομένως νὰ συντρόγη μὲ ἡμᾶς,

καὶ λέγω ἡμᾶς, διότι ἐκείνη ὤμοσε νὰ μὴ φάγη πρὶν χορτάσωμεν.

Ἐχρειάσθη δὲ πολλὲς καιροὺς πρὶν καταστείλωμεν τὴν πείναν καὶ πρὸ πάντων τὴν λαίμαργίαν μας. Ἀλλὰ ἤλθε στιγμή καθ' ἣν ἐκ συμφώνου ἐκηρύξαμεν ὅτι δὲν τρώγομεν πλέον ἓνα τηγανίτην, ἂν καὶ ἡ μάνα Βαρβερίνα δὲν φάγη ὀλίγους.

Τότε ἠθελησαμεν οἱ ἴδιοι νὰ τοὺς τηγανίσωμεν, πρῶτον ἐγὼ, καὶ ἔπειτα ὁ Ματτίας. Νὰ βάλωμεν τὸ βούτυρον, νὰ χύσωμεν τὸν πολτὸν, ἦτον εὐκόλον, ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἤξεύρομεν ἦτον πῶς νὰ τινάσσωμεν τὸν τηγανίτην καὶ νὰ τὸν γυρίζωμεν ἓνα ἔβριψα εἰς τὴν στάκτην, καὶ ἄλλος καίωμεν ἔπειτα εἰς τοῦ Ματτίαν τὴν χεῖρα.

Ἄφ' οὗ δ' ἐξηντλήθη ἐντελῶς ἡ πινακία, ὁ Ματτίας, κάλλιστα ἐννοήσας ὅτι ἡ μάνα Βαρβερίνα δὲν ἤθελε νὰ εἰπῇ ἐμπρὸς του «ὅ,τι μ' ἐνδιέφερον», ἐκήρυξεν ὅτι θέλει νὰ ὑπάγῃ νὰ ἰδῇ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἀγγελάδα, πῶς φέρεται, καὶ χωρὶς ν' ἀκούσῃ καμμίαν ἀπόκρισιν, μᾶς ἀφῆκε μόνους, τὴν μάναν Βαρβερίναν κ' ἐμέ.

Τὸ ὅτι εἶχον περιμείνει ὡς τὴν στιγμήν ταύτην δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἶχον πολλὴν ἀνυπομονησίαν, καὶ μάλιστα τὸ μέγα ἐνδιαφέρον μου πρὸς τοὺς τηγανίτας κατώρθωσε νὰ μὴ κυριευθῶ ἐντελῶς ὑπὸ τῆς ἀνησυχίας μου.

Ἄν ὁ Βαρβερίνος ἦτον εἰς Παρισίους, βέβαιον μοι ἐφάνετο ὅτι ἐπῆγε ν' ἀνεύρη τὸν Βιτάλην, καὶ νὰ τῷ ζητήσῃ τὰ καθυστεροῦντα ἔτη τῆς ἐνοικιάσεώς μου. Τί λοιπὸν τοῦτο μ' ἐνδιέφερον; Ὁ Βιτάλης ἀπέθανε, δὲν ἐδύνατο νὰ πληρώσῃ, καὶ παρ' ἐμοῦ δὲν ἐδύναντο νὰ ἔχουν καμμίαν ἀπαιτήσιν. Ἄλλ' ἂν χρήματα δὲν ἐδύνατο ν' ἀπαιτήσῃ παρ' ἐμοῦ ὁ Βαρβερίνος, ἐδύνατο ὅμως νὰ μ' ἀπαιτήσῃ ἐμὲ τὸν ἴδιον, καὶ ἀφ' οὗ ἀπαξ μὲ συναλάμβανεν, ἐδύνατο νὰ μὲ θέσῃ ὅπου θέλοισεν, εἰς ὅποιον θέλοισεν, ἀρκεῖ νὰ τῷ ἔδιδον χρήματα τα. Τοῦτο ἀληθῶς μ' ἐνδιέφερε, καὶ μάλιστα πολὺ μ' ἐνδιέφερε, διότι ἀπόρασιν εἶχον ὅπως θέλοισεν νὰ μὴ ἀνεχθῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀπαιτοῦ Βαρβερίνου, καὶ ἂν ἦτον ἀνάγκη, θὰ ἐγκατέλειπον τὴν Γαλλίαν, θὰ ἐπήγαινον εἰς Ἰταλίαν μετὰ τοῦ Ματτίαν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου.

Οὕτω σκεπτόμενος, ἀπεφάσισα νὰ εἶμαι ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὴν συνδιάλεξίν μου μετὰ τῆς μάνας Βαρβερίνας, ὅχι ὅτι ἐφρόνον ὅτι εἶχον νὰ δυσπιστῶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα· ἤξευρον πόσον μὲ ἠγάπα, πόσον μ' ἦτον ἀφροσιωμένη· ἀλλ' ἐμπρὸς τοῦ ἀνδρός τῆς ἔστρεψε, τὸ εἶχον ἰδεῖ, καὶ ἂν πολλὰ ἐφλυάρουν, χωρὶς νὰ θέλῃ ἠμποροῦσε νὰ τὰ ἐπαναλάβῃ, καὶ νὰ δώσῃ οὕτως ἀφορμὴν εἰς τὸν Βαρβερίνον νὰ μ' ἀνεύρη καὶ νὰ μ' ἐπάρῃ ὀπίσω. Τοῦλάχιστον δὲν ἤθελον εἰς τοῦτο νὰ πταίω ἐγὼ, καὶ ἤθελον νὰ προφυλαχθῶ.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Ματτίας ἐξῆλθεν, ἠρώτησα τὴν μάναν Βαρβερίναν.

περιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας διὰ μόνης τῆς εἰς τὰ ὄρη ἀναβάσεως ἠδυνήθη ν' ἀνυψωθῆ μέχρις αὐτῶν, φρίκη δὲ ἐνέπνεον ἄλλοτε αἱ ὑψηλαὶ κορυφαὶ καὶ τὰ παγετώδη ὄρη, καθότι ὅσοι τῶν περιηγητῶν ἐτόλμησαν ν' ἀναδύξινθῶσιν ἐπ' αὐτῶν μεγίστην ἠσθάνθησαν καχεξίαν ὡς ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀραιώσεως τοῦ ἀέρος. Ὅτε ὁ Πέδρο δὲ Ἀλβαράδο, ἐπιχειρήσας τῷ 1534 τὴν κατάντησιν τῆς Περούβιας, ἠναγκάσθη νὰ διαβῆ τὰς Ἀνδεῖς εἰς ὕψος 4,800 μέτρων, μέρος τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ἀπόλετο, οἱ δὲ περισθέντες ἔπαθον ἐκ τῆς πίεσεως τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας εἰς τρόπον ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπόλεσαν τοὺς δακτύλους των, πάντες δὲ εἶχον ὄψιν νεκρῶδη.

Μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος πάντες ἐπίστευον ὅτι ἡ εἰς τὸ Λευκὸν ὄρος (Mont-Blanc) ἀνάβασις ἦτο ἐπιχειρήσις ἀκατόρθωτος. Ὅτε τῷ 1741 ὁ Ἀγγλος εὐπατριδῆς Οὐίνδαμ ἀπεφάσισε νὰ περιέλθῃ τοὺς ἀλπεῖους πάγους καὶ ν' ἀναβῆ εἰς Μοντανβέρ, οἱ κάτοικοι τοῦ Chamounix ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ. Αὐτὸς δὲ καὶ οἱ σύντροφοί του ἔλαβον προφυλακτικὰ μέτρα προκαλοῦντα μειδιάμα παρὰ τοῦ νῦν περιουτου, ὥστε ἐπρόκειτο περὶ περιηγήσεως εἰς χώρας μεμακρυσμένας καὶ ἐπικινδύνους.

Ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἐκδρομὴν τοῦ Οὐίνδαμ, ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ Plantade ἐδικαίωσε τρόπον τινὰ τοὺς θεωροῦντας ὡς κινδυνώδεις τὰς τοιαύτας ἀναβάσεις. Ὁ Πλαντάδ, ἀσρονόμος ἐκ Μομπελιέρου, γνωστὸς διὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης ζῆλον αὐτοῦ, εἶχεν ἐπιχειρήσει βαρομετρικὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν τῶν Πυρηναιῶν. Τὴν 25 Αὐγούστου 1741 ἐλιποθύμησεν ἐπὶ τῆς Μεσημερινῆς Ἀκρας (Pic du Midi) καὶ ἀπέθανε παρὰ τὸν γινόμενον αὐτοῦ, εἰς ὕψος 2,400 μέτρων, ἦτο δὲ ἐβδομηκοντούτης, ἀλλ' ἡ ἡλικία δὲν εἶχεν ἐλαττώσει τὸν πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις ἔρωτα αὐτοῦ.

Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες πρῶτον ἀνεπέτασαν εἰς τὰ ὑψηλὰ τοῦ ἀέρος στρώματα τὴν σημαίαν τῆς ἐπιστήμης, συγκαταλέγεται ὁ Ἰάκωβος Balmat, ἀπλοῦς ὀδηγὸς τῶν Ἀλπεων, ὅστις, ἀναβὰς εἰς 4,800 μέτρων ὕψος, διηρυξόλυε τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Saussure, καὶ ἐχάραξε τὴν ὁδὸν τῶν εἰς τὰ ὄρη ἀναβάσεων. Καὶ εἶχε μὲν ὁ Balmat ταπεινὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, ἀλλ' ἦτο γενναῖος τὸ φρόνημα καὶ διακρίνετο διὰ τοῦ θάρρους αὐτοῦ καὶ τῆς ἰσχυρᾶς θελήσεως καὶ διὰ τῆς ἀκλονήτου καρτερίας, μετ' ἧς ἐπεδίωκε τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ἀφοῦ ὁ Saussure εἰς μάτην ἐπειράθη ν' ἀναβῆ εἰς τὸ Λευκὸν ὄρος, ὁ Balmat ἀπεφάσισε νὰ νικήσῃ τὸν γίγαντα τοῦτον τῶν Ἀλπεων. Αἴφνης ἐγκαταλείπει τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ γίνεταί ἄφαντος, ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας, περιέρχεται τοὺς πάγους, διαβαίνει τὰς χαράδρας, ἐκτίθεται εἰς τὰς νιφροστοιβάδας, οὐδ' ἀ-

ναχαιτίζουσι τὴν δραστηριότητα αὐτοῦ τὰ ἐπιπροσθούντα ἐμπόδια. Ἐν μιᾷ τῶν ἐκδρομῶν τούτων μένει ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς νύκτας ἐν μέσῳ τῆς χιόνος μὴ τολμῶν νὰ προχωρήσῃ μήπως πέσῃ ἐντὸς βραβήρων, οὐδεμίαν δὲ ἔχων σχεδὸν τροφήν οὐδὲ ποτὸν καὶ πάσῃων δεινῶς ἐκ τοῦ ψύχους. Ἐπανέρχεται εἰς τὸν οἶκόν του κεκηληγῶς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καταβεβλημένος. Κατακλίνεται ἐπὶ ἀχύρου, ἀναλαμβάνει τὰς δυνάμεις του καὶ ἐξορμᾷ εἰς νέας κατακτήσεις.

Ἡ δραστηριότης αὐτοῦ ἠμείφθη τέλος.

Τὴν 9 Αὐγούστου 1786 ὁ Balmat ἤγγισε διὰ τῆς βράβδου αὐτοῦ τὴν ἀκροτάτην κορυφὴν τοῦ ὑψηλοτέρου ὄρους τῆς Εὐρώπης.

Πρὸ τοῦ Balmat ὁ Bourrit διηρεύνησε τὰ ὑψηλὰ τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα. Ζωγράφος ὢν τὸ ἐπάγγελμα, ἐγκατέλιπε τὴν τέχνην του καὶ ἐπεδόθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν διερεύνησιν τῶν Ἀλπεων. Ὁ Saussure ἀπένευεν αὐτῷ δίκαιον ἔπαινον εἰπὼν ὅτι «ὁ Bourrit μετὰ ζήλου μείζονος ἔτι τοῦ ἐμοῦ ἠσχολεῖτο εἰς τὴν κατάντησιν τοῦ Λευκοῦ ὄρους». Τῷ 1812 ὀγδοηκοντούτης ὢν ὁ Bourrit ἐξετέλεσε τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ἐκδρομὴν εἰς Chamounix, ἐπέστρεψε δ' ἐξ αὐτῆς παράλυτος τοὺς δύο πόδας καὶ οὐδέποτε ἀνέλαβεν.

Ἡ τύχη τοῦ Balmat εἶναι ἔτι μάλλον ἀξιοθρήνητος· ἀπέθανεν ἐν μέσῳ τῶν πάγων, τοὺς ὀποίους ἀδιακόπως διέτρεχε. Πολλάκις διήρχετο μίαν καὶ δύο ἐβδομάδας μακρὰν τῆς οἰκίας του. Ἡμέραν τινὰ τοῦ Σεπτεμβρίου 1834 ἀνεχώρησε καὶ δὲν ἐπανῆλθε πλέον. Ὁ ἀτρόμητος οὗτος ἀνὴρ, ὃν ὁ Ἀλέξανδρος Dumas ἀπεκάλεσε Χριστόφορον Κολόμβου τοῦ Λευκοῦ ὄρους, εἶχε πέσει εἰς ἀπρόσιτον βάραθρον.

Ἐκτοτε πλεῖστοι ἐρευνῶνται εἰσέδυσαν εἰς τὰς ὑψηλὰς ζώνας τῆς ἀτμοσφαιρας ἀναβάντες εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς, ἀλλὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν ἀπέτισαν διὰ κόπων οὐ μικρῶν. Εἰς μέγιστον μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῶν ὄρεων ὕψος ἔφθασαν οἱ τρεῖς Βαυαροὶ ἀδελφοὶ Schlagintweit εἰς τὸ Θιβέτ. Τῇ 19 Αὐγούστου 1856 οἱ γενναῖοι οὗτοι περιουτου ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ Ἰβιγαμίν εἰς ὕψος 6,810 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, μετὰ παρέλευσιν δὲ ἐνὸς ἔτους ὁ Ἀδόλφος Schlagintweit ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων, πολεμούντων τότε κατὰ τῶν Κινέζων.

Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐν ἔτει 1812, ὁ Moorcroft διέβη τὰ Ἰμαλάια, ὅπως ἔλθῃ εἰς τὴν λίμνην Μανασαροβάρ καὶ ἔφθασεν εἰς μέγα ὕψος ἢ ταχεῖα αὐτοῦ ἀναπνοὴ καὶ οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας του τὸν ἠνάγκασαν νὰ διακόπῃ τὴν πορείαν του ἀνὰ πᾶν λεπτόν τῆς ὥρας, εἰς μάτην δὲ προσεπάθησε νὰ ὑπερνηκῆσῃ τὰς ἀδυναμίας ταύτας τοῦ σώματός του. Κυριευθεὶς ὑπὸ σκοποδινίας, ἔπεσε χαμαὶ, ἀλλ' εὐτυχῶς ἠδυνήθη νὰ

νοτιοανατολικού ούριου ανέμου, ἡ ἀναχώρησις ἀπεφασίσθη τὴν 15 Ἰουνίου, ἐπειδὴ δὲ καύσων ἦτο ὑπερβολικὸς, αἱ προπαρασκευαί ἐγένοντο ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, κατὰ δὲ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα. Ὁ **Pilâtre de Rozier** ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου μετὰ τοῦ **Romain**, ἀπωθὼν δὲ τὸν μαρκήσιον **de la Maisonfort**, ὅστις τὸν ἠκολούθει, «Δὲν εἴμεθα βέβαιοι, εἶπεν, οὔτε περὶ τῆς μηχανῆς οὔτε περὶ τοῦ καιροῦ». Πυροβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως. Ἡ ἀνάβασις ἐγένετο μεγαλοπρεπῆς. Τὸ ἀερόστατον ὑψώθη καθέτως εἰς τὸ μέγιστον αὐτοῦ ὕψος, ὑπολογισθὲν εἰς 600 ὄργυιās, μετὰ ταῦτα δὲ διηυθύνθη πρὸς βορρᾶν μέχρι σημείου κειμένου ὑπεράνω τῆς ῥηγιμῆος τῆς **Crèche**, τότε δὲ βεῦμα τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τοῦ ἀέρος, ὅπερ εἶχον προῖδει οἱ πρακτικοὶ τοῦ πορθμοῦ ναῦται, ἐπανέφερον αὐτὸ ἥνεμα πρὸς τὴν γῆν.

Ἐν τέταρτον εἶχε παρέλθει ἀφ' οὔτου τὰ συγκρατοῦντα τὴν ὄλην μηχανὴν σχοινία εἶχον λυθῆ, πάντων δὲ τὰ βλέμματα καὶ αἱ εὐχαὶ ἐστρέφοντο πρὸς τοὺς ἀεροπόρους, ὅτε αἱ ἔντρομοι κραυγαὶ τοῦ περιστώτου πλήθους κατέδειξαν αἴφνης φοβερὸν δυστύχημα. Τὸ ἀερόστατον ἐκινήθη, ἡ δὲ ἐπισυμβῆσα πτώσις αὐτοῦ γενικὴν ἐνεποίησε φρίκην καὶ κατὰπληξιν.

Ἀδύνατον εἶναι να περιγράψωμεν τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς κατεκρημνίσθησαν ἀπὸ τοῦ ἀέρος ὁ ἐξώστης καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῦ δυστυχεῖς ἀεροναῦται. Ὁ ὀφθαλμὸς ἠδυνάτεϊ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἀδιαλείπτως αὐξάνουσαν αὐτὴν ταχύτητα. Τρόμος κατέλαβεν τοὺς θεατὰς οὐδὲν δυναμένους νὰ σκεφθῶσι, καθότι τὸν νοῦν αὐτῶν συνετάραττε τὸ ἀποτρόπαιον τῆς σπαραξικαρδίου σκηνῆς.

Ἀροῦ παρήλθεν ἡ πρώτη ἐντύπωσις, πλείστοι ἄνθρωποι ἐλπίζοντες νὰ βοηθήσωσι τοὺς δυστυχεῖς ἀεροναῦτας, ἔτρεξαν ἀπνευστί εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ **Vimereux**, μίαν λεύγαν ἀπέχουσαν ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως. Ἀλλὰ φεῦ! τί εἶδον; . . . Ὁ **Pilâtre**, συντριβείς κατὰ τὴν πτώσιν, εἶχεν ἤδη ἐκπνεῦσαι! Ὁ **Romain**, μυρίουσ ἐχων μώλωπας, ἔζησεν ὀλίγας ἔτι στιγμάς!

Οὕτως ἀπέθανον ὁ **Pilâtre de Rozier** καὶ ὁ **Romain**. Ὁ **Pilâtre** ἦτο μόλις εἰκοσιεπταετής. Γεννηθεὶς ἐν Μετς τῇ 30 Μαρτίου 1756, ἤλθε νεώτατος ὢν εἰς Παρισίους, ἐνθα ἔγινε γνωστὸς μετ' οὐ πολλοῦ διὰ τὸν ὑπέρομετρον αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔρωτα. Ἡ πρώτη αὐτοῦ δι' ἀεροστάτου ἀνάβασις κατέστησεν αὐτὸν πασίγνωστον.

Ἄτυχέστατος μετὰ τὸν **Pilâtre** εἶναι μεταξὺ τῶν μαρτύρων τῆς ἀεροναυτικῆς ὁ Ἰταλὸς κόμης **Zambeccari**.

Ὁ **Zambeccari** ἠθέλησεν ὡς ὁ **Pilâtre** νὰ ἐνώσῃ τὴν μονγολφιερὰν μετὰ τοῦ δι' ὑδρογόνου ἀεροστάτου, δηλαδὴ, ὡς ἐβρέθη ἔκτοτε, τὸ πῦρ μετὰ τῆς πυρίτιδος. Πειραθεὶς πλειστάκις ν' ἀνυψωθῆ ἀπὸ τῆς Βολωνίας, ἀπέτυχε. Ὁ λαὸς τὸν

ἐχλεύασε καὶ τὸν ἀπεκάλεσε παράφρονα καὶ δειλόν. Τὴν 7 Σεπτεμβρίου ὁ ἀτυχῆς **Zambeccari** ἠθέλησε καὶ πάλιν νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην, καίτοι δὲ περιπλοκαὶ τινεὶ συνέβησαν κατὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ ἀεροστάτου, ἠναγκάσθη ὁμως ν' ἀναχωρήσῃ, ἵνα μὴ λιθοβοληθῆ ὑπὸ πλήθους ἐμπαθοῦς.

«Ἡ ἀμάθεια καὶ ὁ φανατισμὸς, λέγει οὐχὶ ἄνευ πικρίας ὁ Ἰταλὸς ἀεροναῦτης, μετ' ἠνάγκασαν νὰ ὑψώσω τὸ ἀερόστατον».

Μετὰ πολλὰς ἀργοπορίας καὶ ἐνδοιασμοὺς ὁ ἀεροναῦτης κατέλιπε τὴν γῆν περὶ τὸ μεσονύκτιον.

«Ἀποκεκμηκὸς, λέγει ὁ **Zambeccari**, καὶ οὐδὲν γευθεὶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἔχων δὲ τὰ χεῖλη πικρὰ καὶ τὴν ψυχὴν πλήρη ἀθυμίας, ὑψώθη οὐδὲν ἐλπίζων, ἀλλὰ πεπεισμένος ὅτι ἡ σφαῖρά μου, ἣτις εἶχε φθαρῆ ἐκ τῶν διαφόρων μετακομίσεων, δὲν ἠδύνατο νὰ με φέρῃ μακράν».

Τὸν **Zambeccari** συνόδευον δύο πιστοὶ αὐτοῦ φίλοι, ὁ **Andreoli** καὶ ὁ **Grassetti**. Καθήμενοι ἐν τῷ σκάφει ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, ὑπέφερον πολὺ ἐκ τοῦ ψύχους. Κατὰ τὰς δύο τῆς πρωίας, ἐνόμισαν ὅτι ἤκουον τὴν βοὴν τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἡ νύξ ἦτο τοσοῦτον ζοφερά, ὥστε δὲν ἠδυνήθησαν κἄν νὰ παρατηρήσωσι τὸ βαρόμετρον. Μετὰ μιᾶς ὥρας ἀνησυχίαν, εἶδον ὅτι ἐκρέμαντο ὀλίγα μόνον μέτρα ὑπεράνω τῶν κυμάτων τῆς Ἀδριατικῆς. Οἱ ἀεροπόροι, βίβαντες τότε τὸ ἔρμα τοῦ σκάφους, ὑψώθησαν εἰς τὰ ὑψηλὰ στρώματα, ὅπου κατέλαβεν αὐτοὺς ὑπερβολικὸν ψύχος. «Ἡσθανόνην λιποθυμίαν, λέγει ὁ **Zambeccari**, καὶ μοὶ ἐπῆλθε τρομερὸς ἔμετός. Ὁ **Grassetti** ἔπαθεν αἰμορραγίαν τῆς ρινῆς, ἀμφοτέροι δὲ εἶχομεν τὴν ἀνοπνοὴν βραχέειαν καὶ πίσιν εἰς τὸ στῆθος».

Περὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀερόστατον ἐπανέρχεται καὶ πάλιν εἰς χαμηλότερα μέρη. Ὁ **Zambeccari** βλέπει μακρόθεν ἀκτὴν εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἀλλὰ τὰ βεῦματα τοῦ ἀέρος τρέπονται αἴφνης καὶ τὸν ὠθοῦσι καὶ πάλιν πρὸς τὴν θάλασσαν, δηλαδὴ πρὸς τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν τάφον! Ἀλλ' ἰδοὺ φαίνονται πλοῖα, πλὴν τὸ ἀερόστατον ὀλίγον εἶναι εἰς ἔτι γνωστὸν καὶ ἐμπνέει φόβον· τὰ πλοῖα ἀπομακρύνονται ἐν σπουδῇ. Ἐν τούτοις εἰς τῶν πλοιοῶρων οἰκτερεῖ τοὺς ναυαγοὺς, τὴν δὲ ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν οἱ ἀεροναῦται ἀναβρίχωνται ἐπὶ τοῦ πλοίου αὐτοῦ. Ὁ **Grassetti** μόλις ἀναπνεῖ, ὁ δὲ **Zambeccari** καὶ ὁ **Andreoli** εἶναι σχεδὸν λιπόθυμοι. Ὁ **Zambeccari** εἶχεν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοιαύτας πληγὰς, ὥστε ἐδέησε ν' ἀποκοπῶσι τρία του δάκτυλα.

Μετὰ παρελευσιν ὀλίγων ἐτῶν ὁ τολμηρότατος οὗτος ἀνὴρ, περὶ οὗ διάσημὸς τις Ῥώσσος περιηγητῆς εἶπεν ὅτι «τὰ βλέμματα αὐτοῦ εἰς σκέψεις», ἔγινε θύμα τῆς ἰδίας γενναϊότητος. Τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1812 τὸ ἀερόστατον τοῦ περιηγήμου ἀεροναῦτου, ἀναγκασθέντος, οὕτως εἶπεν, νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ὑψοσιν αὐτοῦ, ἀναφλέγε-